

3. PĒTNIECĪBAS DARBA FINANSĒJUMS

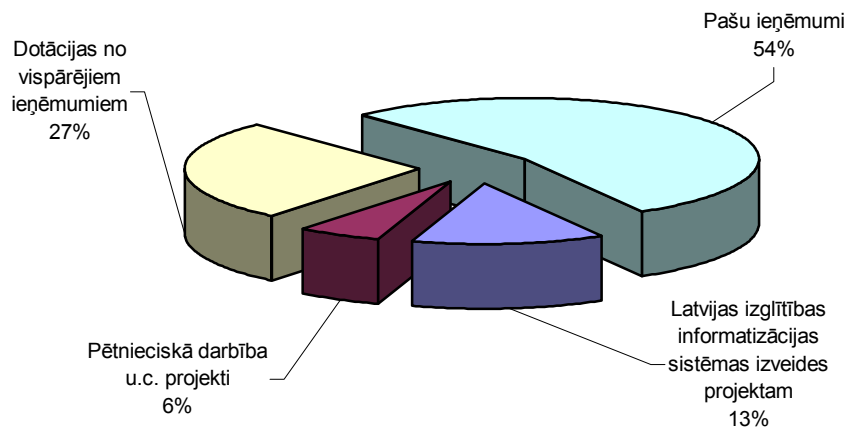
LU ieņēmumi 2001.g. ir Ls 18 144 924. LU finansu resursu ieņēmumu galvenās pozīcijas 2001.gadā, kā arī procentuālais sadalījums pa ieņēmumu grupām redzamas 3.1. tabulā un 3.1. attēlā.

3.1. tabula

LU budžeta ieņēmumi

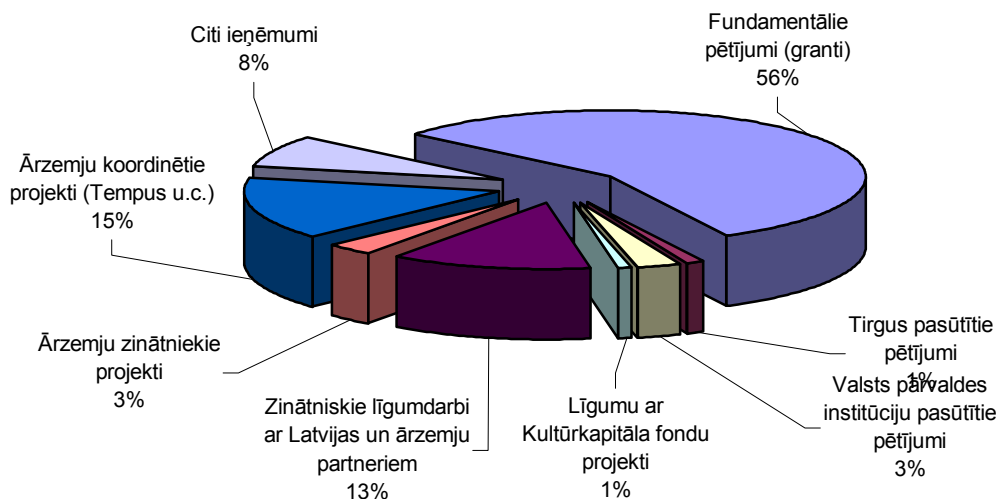
Nr	Ieņēmumu kods	Ieņēmumu veidi	Ieņēmumu summa (tūkst. Ls)
	KOPĀ ieņēmumi		18 144 924
	Ieņēmumi - kopā (I+II+III)		18 069 880
	atlikums uz 01.01.2001.		75 044
I	Programma - augstskolas (1+2)		14 614 704
1.	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem		4 902 093
1.1.		iestādes izdevumiem	4 332 093
		tai skaitā:	
		atalgojumiem	2 585 341
		stipendijām	643 800
		transporta kompensācijām	180 964
1.2.		investīcijām	
		tai skaitā:	
		Latvijas Universitātes ēku rekonstrukcijai	130 000
2.	Pašu ieņēmumi		9 712 611
		studiju maksa	8 738 179
		telpu noma	350 000
		kustamo īpašumu noma	32 000
		palīgrāžošana	13 000
		citi ieņēmumi	579 432
II	Latvijas izglītības informatizācijas sistēmas izveides projektam		2 433 140
III	Pētnieciskā darbība u.c. projekti (1+2+3)		1 022 036
1.	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem pētnieciskai darbībai		624 441
		tai skaitā:	
		fundamentālie pētījumi (granti)	575 399
		tirgus pasūtītie pētījumi	12 770
		valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi	29 270
		līgumu ar Kultūrkapitāla fondu projekti	7 002
2.	Zinātniskie līgumdarbi		161 157
		tai skaitā:	
		zinātniskie līgumdarbi ar Latvijas un ārzemju partneriem	131 548
		ārzemju zin. projekti	29 609
3.	Citi projekti		236 438
		tai skaitā:	
		ārzemju koord. proj. (Tempus u.c.)	157 525
		Petkevičas vārdā nos.stipend. fonds	0
		citi ieņēmumi	78 913

3.1.att. LU budžeta ieņēmumi

Pētniecisko un citu projektu ieņēmumu struktūra procentos pa projektu grupām parādīta 3.2.att.

3.2.att. LU (bez JPI) projektu finansējuma procentuālais sadalījums

Latvijas Universitātes izdevumi 2001.gadā bija Ls 18 144 924, kuri tika veikti saskaņā ar LU Senāta apstiprināto budžetu.

LU akadēmiskā personāla individuālie projekti tiek grupēti atbilstoši pētniecībai un citām aktivitātēm saņemtajam finansējuma veidam. 2001.g. finansējums pētniecībai LU bija 1027,6 tūkstoši Ls. 65,6 % no kopējā finansējuma tika saņemts no LZP rīcībā nodotās Valsts budžeta daļas, ko sastādīja fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti un citas LZP finansējuma sadaļas (3.2. tabula). Salīdzinot ar 2000.gadu, šis finansējums ir pieaudzis par 24,4 tūkst. Ls jeb 3,6 %.

2001. gadā LU struktūrvienībās tika izstrādāti 102 fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti 364 tūkstošu latu apjomā (3.2. tabula).

Ievērojami pieaudzis starptautiskās sadarbības finansējums, bet sadarbības projektu finansējums turpretī samazinājies.

3.2. tabula

Finansējums no Latvijas Zinātnes padomes

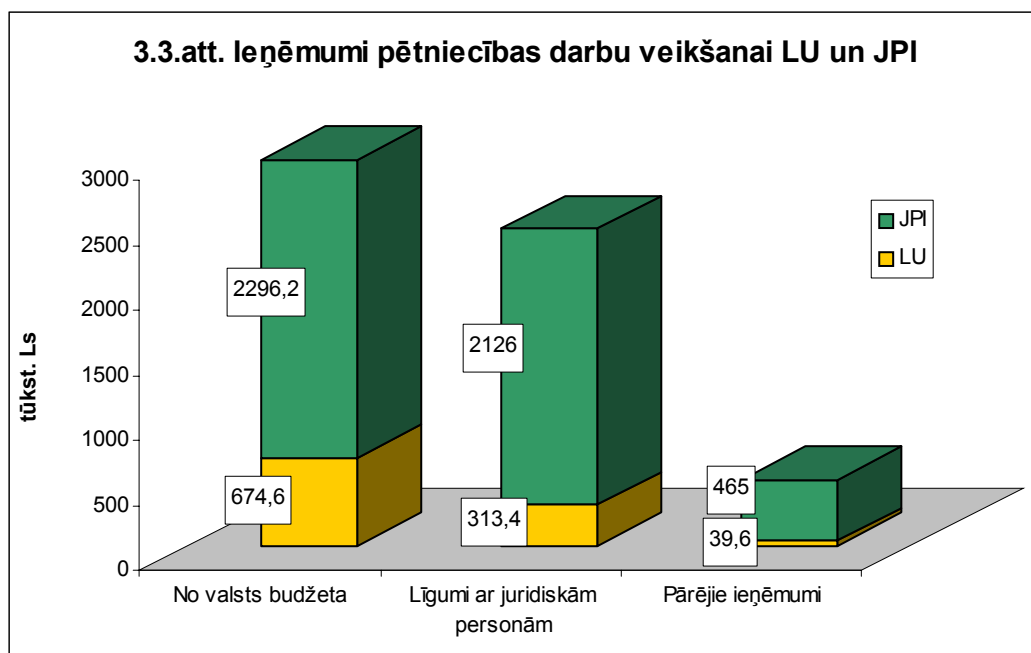
Ieņēmumu veids	1999.g.		2000.g.		2001.g.	
	skaits	apjoms (tūkst.Ls)	skaits	apjoms (tūkst.Ls)	skaits	apjoms (tūkst.Ls)
Granti	87	341	90	346	102	364
Centralizētais finansējums	5	27	6	30	7	31
Starptautiskās sadarbības finansējums	66	26	95	35	111	139
Doktorantūras finansējums	31	15	24	21	32	29
Sadarbības projekti	16	87	17	97	25	20
KOPĀ:	207	503	232	529	277	583

2001.g. kopējais LU zinātniskās darbības finansējums bija 5914,8 tūkst. Ls (3.3. tabula). Salīdzinājumā ar 2000.g. finansējums ir palielinājies par 10,8 %. 2,9 miljoni Ls jeb 50,2 % tika saņemti no Valsts budžeta. 2001.g. LU strādāja 1895 akadēmiskos amatos ievēlēti cilvēki, tātad no Valsts budžeta zinātniskajam darbam tika saņemti 1568 Ls uz vienu akadēmisko personu.

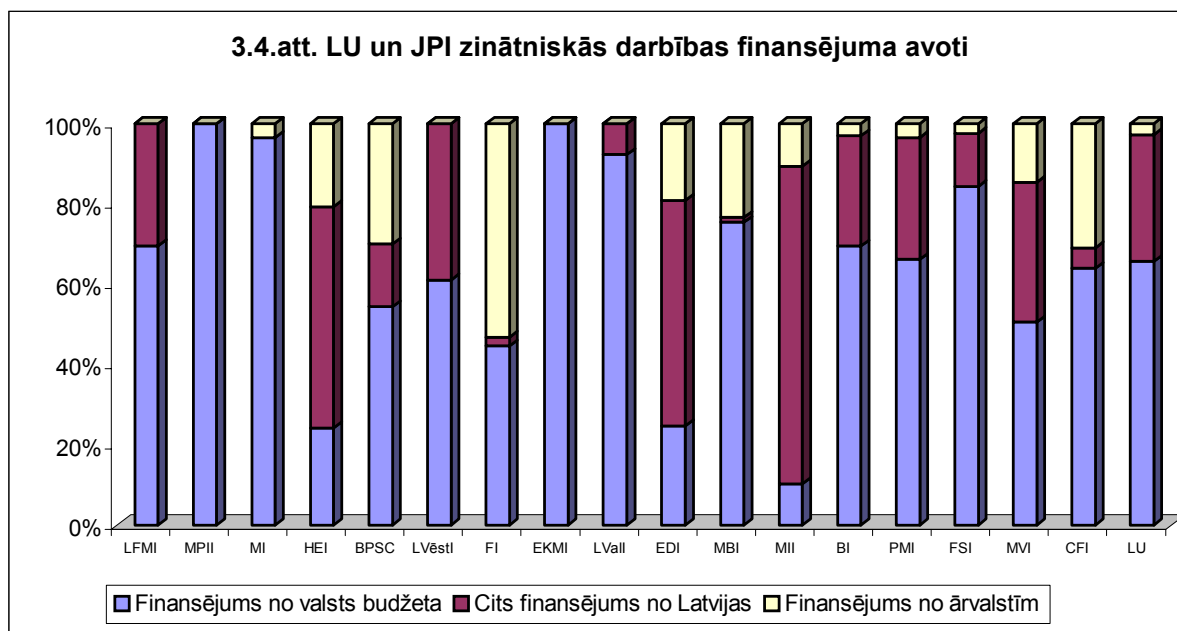
3.3. tabula

LU un JPI zinātniskās darbības finansējuma avoti (tūkst. Ls)

LU un JP institūti	Kopā			Finansējums no valsts budžeta			Cits finansējums no Latvijas			Finansējums no ārvalstīm		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
LU	918,4	979,8	1027,6	503	650,2	674,6	387,4	325,4	324,5	4,7	4,2	28,5
MII	1004,3	1189,1	1193,5	100,8	113,9	122,9	756	1018,8	943,5	106	56,4	127,1
CFI	622,5	437,0	591	436,3	353,0	377,6	156,5	43,9	30,4	14,1	40,1	183
MBI	128,9	122,0	163,6	113,4	113,9	123,3	9,7	8,1	2		0	38,3
BPSC	315,8	341,9	598,8	196,3	271,5	325,4	15,3	18,9	93,6	91,5	51,5	179,8
LVēstl	248,5	255,9	293	187,1	183,6	178,7	23,4	22,9	114,3	0	0	0
MI	32	31,3	32	28,4	26,4	30,9	2,3	4,9	0	0	0	1,1
HEI	270,6	253,8	176	62,9	38,7	42,6	114	197,1	96,9	93,7	18,0	36,5
PMI	270,6	293,6	275,1	164,1	193,7	182,1	93,3	98,2	83,5	13,2	1,7	9,5
EDI	250,8	254,3	377,4	93,7	95,6	93,4	9,9	150,7	211,6	11,9	8,0	72,4
FI	244	153,6	231,8	97,3	115,5	103,4	25,5	1,2	5	96,9	36,9	123,3
EKMI	66,7	63,9	35,7	59,6	63,9	35,7	7,1	0	0		0	0
BI	263,8	237,1	279,6	194,2	194,6	194,2	45,7	37,2	76,8	15,4	5,3	8,6
LVall	119,1	117,6	113,1	107,1	107,6	104,3	10,5	10,0	8,8		0	0
FSI	191	206,9	212,2	172,4	180,2	178,9	16,4	26,7	28,1	0	0	5,2
LFMI	149,7	144,4	178,5	122,2	123,7	124,1		20,7	54,4		0	0
MPII	348,7	29,9	20,3	348,7	29,9	20,3		0	0		0	0
MVI		162,4	115,6		75,1	58,4		52	40,3		35,3	16,9
KOPĀ	5445,4	5274,5	5914,8	2987,5	2931,0	2970,8	1673,0	2036,7	2113,7	447,4	257,4	830,2

Atšķirīga ir dažādu institūtu finansējuma struktūra (3.4.att.). 100 % finansējuma no Valsts budžeta saņēma Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūts un Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūts. Matemātikas un informātikas institūtam, Hidroekoloģijas institūtam un Elektronikas un datorzinātņu institūtam attiecīgi 79 %, 55 % un 56 % finansējuma sastādīja cits finansējums no Latvijas. Fizikas institūtā 53,2 %, Biomedicīnas pētījumu un studiju centrā 30 % un Cietvielu fizikas institūtā 31 % no pētījumiem tika finansēti no ārvalstīm.

2001.g. Valsts budžeta dotācija zinātniskās darbības nodrošināšanai bija Ls 6 098 607. No šīs summas pētījumu projektiem (grantiem) tika atvēlēti 3 376 764 Ls. LU un JPI 2001.g. tika realizēti 311 LZP finansēti pētījumu projekti par 1 603 784 Ls,

t.i., 47,5 % no visa LZP finansējuma (3.4.tabula). 102 projekti par 362 351 Ls tika realizēti LU, tas ir 23 % no kopējā LU un JPI saņemtā.

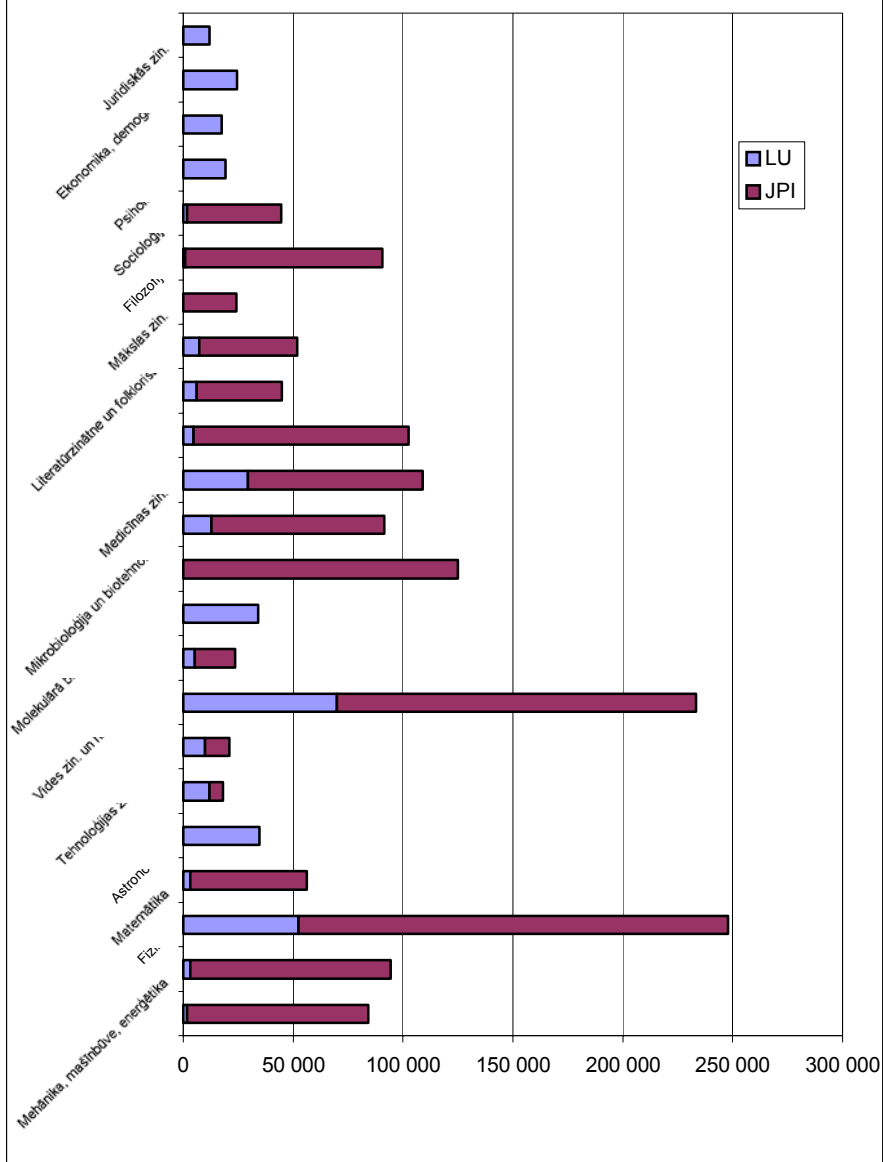
3.4. tabula

**LU un JPI izstrādātie LZP finansētie pētījumu projekti pa zinātņu nozarēm
2001.g.**

Nozares un apakšnozares	Kopējais LZP finansējums nozarē (Ls)	LU un JPI			LU			
		Grantu skaits	Summa (Ls)	% no nozares fin.	Grantu skaits	Summa (Ls)	% no nozares fin.	% no kopējā LU un JPI fin. nozarē
Informātika	188 524	17	84 063	44,6	1	1 885	0,9	2,2
Mehānika, mašīnbūve, enerģētika	253 708	13	94 430	37,2	1	3 070	1,2	3,3
Fizika	345 509	53	248 006	71,8	14	52 507	15,2	21,2
Matemātika	61 879	9	56 133	90,7	2	3 315	5,4	5,9
Astronomija	34 608	5	34 608	100	5	34 608	100	100
Ķīmija	34 450	6	17 917	52,0	4	12 059	35,0	67,3
Tehnoloģijas zinātniskie pamati: materiālu, ķīmijas, farmācijas	157 436	5	20 970	13,3	1	9 761	6,2	46,6
Bioloģija	264 124	41	233 168	88,3	17	69 872	26,5	30,0
Vides zinātne un hidroinženierzinātne	30 890	5	23 686	76,7	2	5 231	16,9	22,1
Zemes zinātnes	33 949	16	33 949	100	16	33 949	100	100
Molekulārā bioloģija un virusoloģija	128 121	20	124 949	97,5	-	-	-	-
Mikrobioloģija un biotehnoloģija	115 822	14	91 429	78,9	2	12 685	11,0	13,9
Medicīnas zinātnes	350 488	30	108 793	31,0	8	29 301	8,4	26,9
Vēsture	102 423	14	102 423	100	3	4 762	4,7	4,7
Valodniecība	53 148	8	44 778	84,3	2	6 112	11,5	13,7
Literatūrzinātne un folkloristika	53 148	8	51 819	97,5	2	7 175	13,5	13,9
Mākslas zinātne	26 573	5	24 049	90,5	-	-	-	-
Filozofija	94 534	17	90 658	95,9	1	954	1,0	1,1
Socioloģija	59 769	5	44 655	74,7	1	1 804	3,0	4,0
Psiholoģija	27 551	7	19 362	70,3	7	19 362	70,3	100
Pedagoģija	25 458	6	17 559	69,0	6	17 559	69,0	100
Ekonomika, demogrāfija	179 920	5	24 517	13,6	5	24 517	13,6	100
Juridiskās zin.	17 795	2	11 863	66,7	2	11 863	66,7	100
KOPĀ	2 639 827	311	1 603 784		102	362 351		

Visi Latvijā finansētie pētījumi astronomijā, Zemes zinātnēs un vēsturē, vairāk nekā 90 % pētījumu matemātikā, molekulārajā bioloģijā un virusoloģijā, literatūrzinātnē un folkloristikā, mākslas zinātnē un filozofijā 2001.g. ir notikuši LU un tās institūtos (3.4. tabula).

**3.5.att. LZP grantu sadalījums pa LU un JPI
pārstāvētajām zinātņu nozarēm un apakšnozarēm**

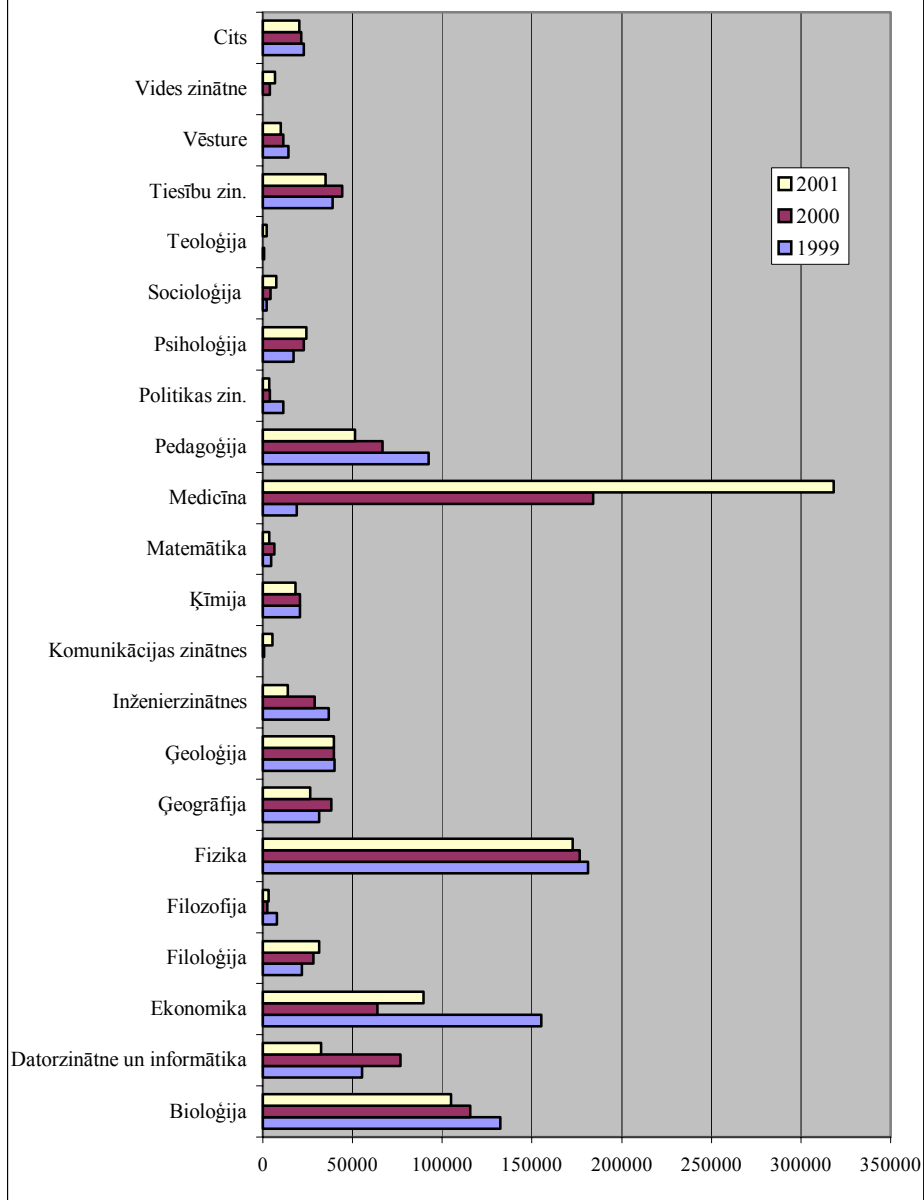
Atsevišķās nozarēs – astronomijā, Zemes zinātnēs, psiholoģijā, pedagogijā, ekonomikā un juridiskajās zinātnēs – pētījumi pilnībā tiek veikti LU struktūrvienībās, bet molekulārajā bioloģijā un virusoloģijā un mākslas zinātnē tikai JPI. Pārējās nozarēs sadalījums ir dažāds.

LU (bez JPI) ieņēmumi pētniecības darba veikšanai dažādās zinātņu nozarēs

Nozare	Gads						
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Bioloģija	139456	117018	140721	183143	132272	115737	104790
Datorzinātne un informātika	36022	59661	42092	303426	55374	76795	32479
Ekonomika	73315	55137	46229	62324	155223	63754	89452
Filoloģija	30463	27110	24874	29097	21926	28164	31473
Filozofija	7415	5664	6880	4820	7750	2532	3387
Fizika	149382	142965	137453	197205	181252	176438	172601
Ģeogrāfija	39632	25879	30543	47687	31557	38222	26420
Ģeoloģija	47178	44794	39266	43295	39919	39435	39747
Inženierzinātnes	11349	10097	25437	27724	36668	29069	13792
Komunikācijas zinātnes						713	5448
Ķīmija	20735	29741	26725	13281	20696	20708	18218
Matemātika	10931	10661	10373	9688	4471	6589	3690
Medicīna	0	0	3800	4138	18972	183936	318168
Pedagoģija	39951	56913	117638	79167	92349	66694	51244
Politikas zin.	2161	0	2266	38436	11266	3895	3500
Psiholoģija	9508	8634	15184	16902	17202	22821	24377
Socioloģija	6901	6828	4412	5124	2126	4326	7597
Teoloģija	0	0	3255	6650	795	0	2000
Tiesību zin.	35057	54485	63574	40022	38734	44220	34834
Vēsture	11251	14641	14092	9634	14243	11503	10132
Vides zinātne						3841	6794
Cits			107717	17045	22920	21341	20369
Kopā	670707	670228	754814	1121763	905715	960733	1020512

Salīdzinot ar 2000.g., LU struktūrvienībās samazinājies finansējums uz vienu pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku (3.6. tabula, 3.7. att.). Ja pagājušajā gadā tas bija vidēji 860 Ls, tad šogad 816 Ls. Turpretī JPI finansējums uz vienu pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku 2001.gadā pieaudzis par Ls 306 salīdzinājumā ar 2000. gadu. Vismazākais finansējums uz vienu zinātnisko darbinieku vidēji ir LU struktūrvienībās – tikai 816 Ls. JPI finansējums uz 1 zinātnieku svārstās no 1143 Ls Matemātikas institūtā līdz 9778 Ls Hidroekoloģijas institūtā un 12 973 Ls Matemātikas un informātikas institūtā (3.6.tabula). Vidēji JPI finansējums uz vienu pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku 2000.g. bija 5575 Ls.

**3.6.att. LU (bez JPI) ieņēmumi pētniecības veikšanai
(Ls)**

Finansējums uz 1 pētniecībā iesaistīto darbinieku*

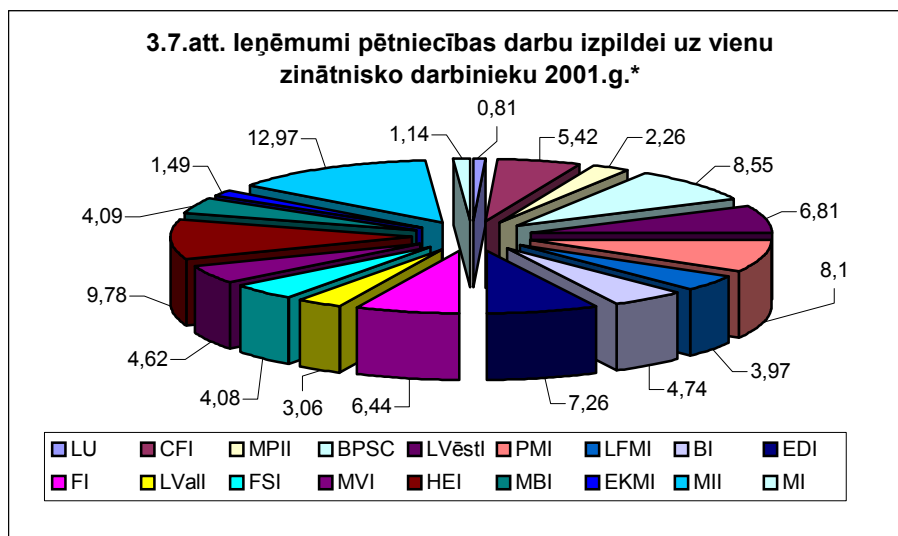
Struktūrvienība	Finansējums uz 1 pētniecībā iesaistīto darbinieku (Ls)	Finansējums uz 1 pētniecībā iesaistīto zinātnisko darbinieku (Ls)	Finansējums uz 1 akad.pers.loc.
LU	730	816	842
MI	914	1143	1600
EKMI	1231	1488	1322
MVI	1806	4624	4446
MPII	2256	2256	597
BI	2542	4739	4739
LVall	2828	3057	2900
PMI	2896	8091	6878
MBI	3146	4090	4090
FSI	3167	4081	4081
FI	3265	6439	6265
LFMI	3368	3967	3967
CFI	3914	5422	5422
HEI	4191	9778	9778
LVēstl	4508	6814	6814
BPSC	5544	8554	7879
EDI	6187	7258	14515
MII	8231	12973	24357

* Pētniecībā iesaistītie darbinieki – zinātniskie darbinieki, tehniķi un laboranti, apkalpojošais personāls

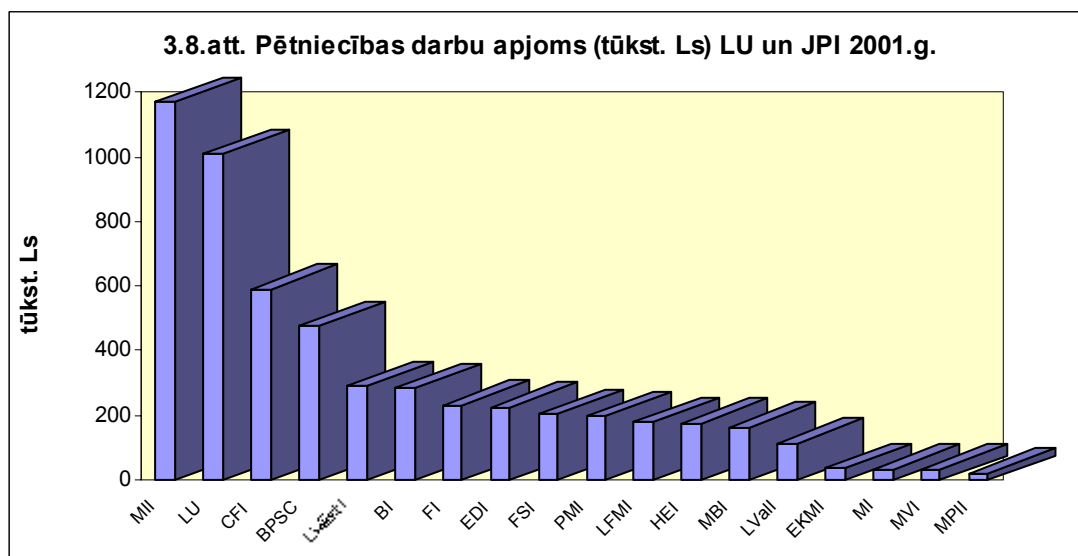
* Pētniecībā iesaistītie zinātniskie darbinieki – darbinieki ar augstāko izglītību, kuri veic zinātnisko darbu. To skaitā ietilpst arī zinātnisko iestāžu vadītāji un viņu vietnieki.

Augstskolās zinātnisko darbinieku skaitā iekļauj gan tos darbiniekus, kuri ar zinātnisko darbu nodarbojas pilnu darba laiku, gan tos, kuri veic pasniedzēja darbu un tikai daļu no sava darba laika velta zinātniskajam darbam.

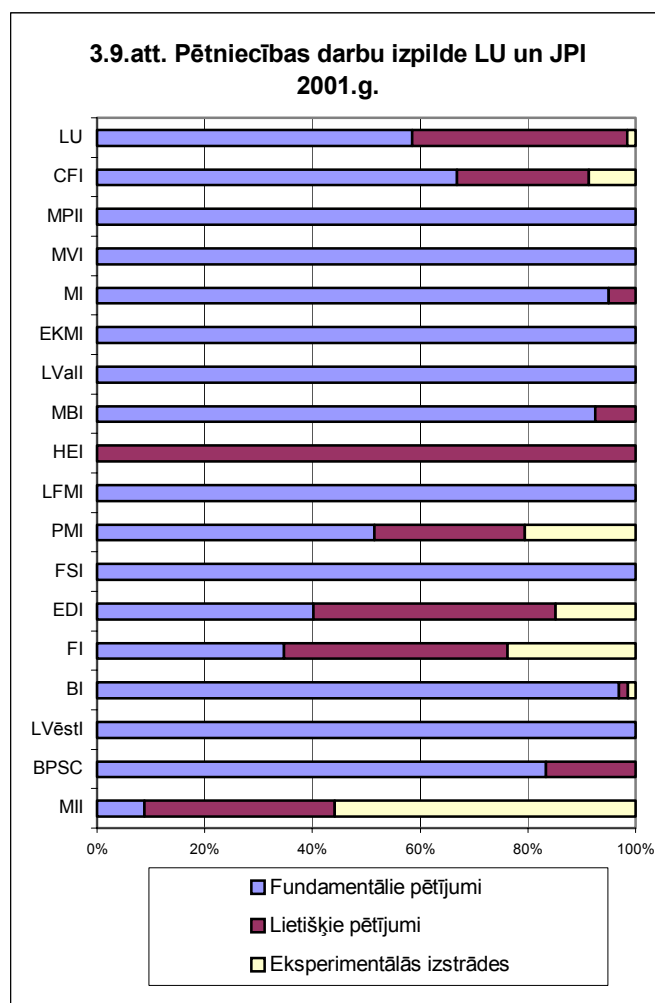
* Akadēmiskā personāla locekļi – darbinieki, kuri ieņem vēlētos akadēmiskos amatus: profesors asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, pētnieks, lektors, asistents

Faktiskās izmaksas pētniecības darbu izpildei LU un JP institūtos redzamas 3.8. attēlā.

LU un JPI vidēji 70,8 % izdevumu tērēti fundamentālajiem pētījumiem, 19,2 % lietišķajiem pētījumiem un 7,4 % eksperimentālajām izstrādēm (3.9. att.).

LU un JP institūtu izdevumi, tai skaitā darba algām izlietotie līdzekļi, redzami 3.7. tabulā un 3.10.attēlā. Darba algām vidēji izlietoti 47 % no kopējās izdevumu summas.

3.7. tabula

LU un JPI izdevumi darba algām

Struktūrvienība	Kopējie izdevumi (tūkst. Ls ar vienu zīmi aiz komata)	T.sk. darba algām			
		Kopā		t.sk. zinātniskajiem darbiniekiem	
		(tūkst. Ls)	%	(tūkst. Ls)	%
LU	1009,9	432,8	42,9	311,1	30,8
MII	1218,9	540	44,3		
EKMI	35,7	25,1	70,3	13,9	38,9
MBI	127,1	91,4	71,9	79,8	62,8
HEI	180,7	78,3	43,3	59,5	32,9
MVI	106,1	53,5	50,4	26,3	24,8
FSI	204,9	125,2	61,1	113,1	55,2
LVaII	112,6	63,5	56,4	60	53,3
FI	231,8	136,3	58,8	88,9	38,4
EDI	348,2	138,6	39,8	93	26,7
BPSC	623,9	207,5	33,3	146,4	23,5
BI	280,2	131,6	47	84,3	30,1
LFMI	178,5	87,3	48,9	68,8	38,5
CFI	540	210	38,9	160	29,6
PMI	282	156,4	55,5	106,2	37,7
LVēstI	290,2	131	45,1	86,8	29,9
MI	32,4	19,8	61,1	17,5	54
MPII	20,3	7,5	37	7,5	37
Vidēji JPI			50,8		38,3

**3.10.att. Izdevumu zinātnisko darbinieku
algām īpatsvars LU un JPI 2001.g.**

